

امارت اسلامی افغانستان

وزارت ارشاد، حج و اوقاف

ریاست عمومی ارشاد و انسجام مساجد

موضوع خطابت روز جمعه و تقریر و بیان

تحریر شده که به تمام خطباء مرکز و ولایات

به هر دو زبان ملی کشور (دري و پشتو) ارسال میگردد

۲۵ / شعبان المعظم / ۱۴۴۷ هـ، ق مطابق ۲۴ / دلو / ۱۴۰۴ هـ، ش

استعمال مواد مخدر سبب تباهی دین، عقل و جامعه میباشد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي منحنا نعمة العقل وأحلّ لنا الطيبات، وحرّم المسكر والمُخدر وسائر المحرّمات، والصلاة والسلام على من أوتي جوامع الكلم، ومفاتيح الفهم والعلم، وعلى آله وأصحابه والتابعين إلى يوم الدين، وبعد:

فقال الله تعالى في محكم التنزيل: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رَجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ * إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ). [المائدة: (۹۰، ۹۱)]

حضار محترم وگرامی !

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

الله متعال شریعت اسلامی را برای تأمین مصالح مردم و دور ساختن مفسد و زیانها از زندگی انسانها نازل فرموده است؛ بنابراین، همه احکام و اوامر الهی سراسر مصلحتاند و تمام نواهی و منهیات الهی، فساد و ضرر خالص میباشند.

اوامر و احکام الهی همگی مصالح خالصاند و نواهی الهی، مفسد خالصاند.

از جمله اموری که شریعت الهی از آن منع کرده است، استعمال مواد مخدر و نشه‌آور میباشد.

مواد نشه‌آور به تمام چیزهایی گفته می‌شود که عقل انسان را تحت پوشش قرار داده، آن را از کار بیندازد یا فاسد سازد؛ مانند شراب، مسکرات و مواد مخدر.

فقهاء کرام در تعریف مواد مخدر می‌نویسند: (مَا يُغَيِّبُ الْعَقْلَ دُونَ الْحَوَاسِّ لَا مَعَ نَشْوَةِ وَقَرَحِ كَالْأَفْيُونِ) الفروق، للقرافی، (۲۱۵/۱) ترجمه: مخدر به موادی گفته می‌شود که عقل را از کار بیندازد، اما حواس را از بین نبرد و همراه با مستی و شادی نباشد؛ مانند افیون.

علامه صاوی رحمه الله می‌فرماید: (الذي يغيب العقل دون الحواس لا مع نشوة وطرب) الشرح الصغير على أقرب المسالك (۴۷/۱)

ترجمه: مخدر به چیزی گفته می‌شود که عقل را از بین ببرد، بدون آن که حواس از بین برود و بدون آن که مستی و طرب در آن باشد.

همچنین موادی که در بدن سستی ایجاد می‌کنند (المفترّات) نیز جزو مواد نشه‌آور به شمار می‌آیند. امام خطابی رحمه الله در تعریف واژه «المفتر» می‌گوید: (المفتر: كل شراب يورث الفتور والخدر في الأطراف) معالم السنن للخطابي (۲۶۹/۵)

ترجمه: مفتر به هر نوشیدنی گفته می‌شود که در دست‌ها و پاها سستی و بی‌حسی ایجاد کند.

همچنین مواد مخدر انواع و اقسام مختلفی دارند؛ مانند چرس، افیون، کوکائین، مورفین، بنگ، جایفل و برگ پان.

برخی از این مواد جامد هستند، برخی به صورت پودر، برخی مایع و برخی دیگر به شکل تزریقی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

همچنین بعضی از مواد مخدر از راه دهان خورده می‌شوند، برخی جویده می‌شوند، برخی به صورت دود استعمال می‌گردند و برخی دیگر از طریق تزریق و از راه رگ‌ها وارد بدن می‌شوند.

همچنین میزان نشه و اثر برخی از این مواد بسیار شدید است و برای عقل و دیگر اعضای بدن خطرات بزرگی دارد، و برخی دیگر نشه متوسط دارند؛ اما چون تمام مواد مخدر اعتیادآور هستند و افراد معتاد به طور پیوسته از آن‌ها استفاده می‌کنند، در نتیجه زیان مواد با نشه متوسط نیز با گذشت روزها و ماه‌ها بسیار خطرناک می‌گردد.

از آن‌جا که مواد مخدر سبب تباهی دین، جان، عقل، مال و جامعه می‌شوند، استعمال آن‌ها جز در صورت ضرورت و درمان؛ حرام می‌باشد.

استعمال مواد مخدر، انسان را به نابودی نفس، دین و عقل می‌کشاند و در شریعت اسلامی، ما به حفظ جان خویش مکلف شده‌ایم؛ بنابراین، دوری و پرهیز از مواد مخدر لازم و واجب است.

شریعت اسلامی حفاظت از پنج چیز را بر ما واجب کرده است: دین، نفس، عقل، مال و عزت و آبرو. در حالی که استعمال مواد مخدر دین انسان را فاسد کرده و نفس، عقل و مال او را نابود ساخته و او را به سوی هلاکت سوق می‌دهد.

الله متعال می‌فرماید: (وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ) البقرة: (۱۹۵) ترجمه: خود را با دست‌های خود (به وسیله بخل) به هلاکت نیندازید.

وجه استدلال: الله متعال در این آیه شریفه می‌فرماید که شما خودتان را با دست‌های خویش به هلاکت نیندازید. موارد هلاکت بسیارند و هر کاری که انسان را در معرض خطر قرار دهد، انجام آن حرام و ناروا است. و از جمله روشن‌ترین مصادیق هلاکت، استعمال مواد مخدر می‌باشد.

امام ماوردی رحمه الله در تفسیر این آیه می‌فرماید: (أنه عام محمول على جميع ذلك كله ، وهو قول أبي جعفر الطبري) النکت والعيون (۲۵۴/۱)

این آیه مبارکه عام است و شامل تمام موارد یادشده می‌شود و این همان دیدگاه امام طبری رحمه الله نیز می‌باشد.

همچنین الله متعال در آیه‌ای دیگر می‌فرماید: (وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا) النساء: (۲۹)

ترجمه: و خودتان را نکشید؛ یقیناً الله نسبت به شما مهربان است.

وجه استدلال: الله متعال می فرماید که خودتان را نکشید؛ یعنی کاری انجام ندهید که باعث نابودی و هلاکت جان شما شود. مفسران در تفسیر این آیه، توضیحات و توجیهاات دیگری نیز بیان کرده‌اند.

این آیه مبارکه به صراحت بر وجوب حفظ نفس دلالت دارد؛ زیرا پرهیز از اسباب مرگ، حفظ نفس محسوب می‌شود و انجام کاری که جان انسان را در معرض خطر قرار دهد، در حقیقت پیش کشیدن خویش به سوی مرگ است؛ مانند خوردن زهر، تریاک، مواد مخدر و امثال آن.

همچنین برای بقا و حفاظت نفس، الله متعال خوردن و آشامیدن را بر انسان لازم ساخته است تا زنده بماند. و برای حفظ جان انسان، شریعت اسلامی از روزه گرفتن پیوسته در تمام عمر (صیام‌الدهر) نهی کرده است.

همچنین برای مصونیت جان، شریعت از رفتن به مناطق آلوده به وبا منع نموده و اجازه نداده است که انسان سالم با مریضانی که مبتلاء به امراض ساری اند تماس داشته باشد. چنان که در حدیث شریف آمده است: **عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ يَقُولُ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يُورِدَنَّ مُمْرِضٌ عَلَى مُصِحِّ»** صحیح البخاری (۱۳۸/۷)

ترجمه: از حضرت ابوهریره رضی الله عنه روایت است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: بیمار نباید بر انسان سالم وارد شود. محدثین می‌گویند که منظور از این بیمار، بیماری است که مرض ساری باشد.

بنابراین، استعمال مواد مخدر، ضرر آشکار رساندن به خود است و در احادیث شریف از ضرر رساندن به خویش نهی شده است.

امام مالک رحمه الله این حدیث را به صورت مرسل و امام ابن ماجه و امام دارقطنی آن را به صورت مسند روایت کرده‌اند:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّامِتِ، «أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَضَى أَنْ لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ». موطأ مالك (۷۴۵/۲)، ابن ماجه (۷۸۴/۲)، الدارقطني (۵۱/۴)

ترجمه: حضرت عباد بن صامت رضی الله عنه روایت می‌کند که پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم حکم فرمودند که در اسلام نه ضرر رساندن به خود جایز است و نه ضرر رساندن به دیگران.

بنابراین، ضرر رساندن به خود یا به دیگران عملی ممنوع است و هیچ‌کس در اسلام حق ندارد عمداً به خود یا به دیگران آسیب برساند.

تباهی دین در اثر استعمال مواد مخدر:

با مصرف مواد مخدر، دین انسان دچار ضعف و ویرانی می‌شود. الله جل جلاله می‌فرماید: **(إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنتَهُونَ)** المائدة: (۹۱)

ترجمه: جز این نیست که شیطان میخواهد به وسیله شراب و قمار میان شما دشمنی و کینه ایجاد کند، و شمارا از یاد الله و نماز باز دارد، پس (با این همه مفاسد) آیا باز می‌آئید؟.

وجه استدلال: الله متعال می فرماید که شراب و قمار به این دلیل حرام شده اند که انسان را از ذکر الله و نماز بازمی دارد. همین علت در مواد مخدر نیز وجود دارد؛ زیرا مواد مخدر انسان را از یاد الله و نماز بازمی دارد، به دین او آسیب جدی می زنند و آن را تضعیف می کنند.

هرچند میان شراب و مواد مخدر تفاوت وجود دارد و حرمت شراب شدیدتر است؛ چنان که علامه علاءالدین حصکفی رحمه الله می نویسد: (لکن دون حرمة الخمر) الدر المختار (۱۴/۷) ترجمه: اما حرمت بنگ و چرس کمتر از حرمت شراب است.

وقتی انسان به مواد مخدر معتاد می شود، دیگر به پاکیزگی خود توجهی ندارد؛ در آلودگی زندگی می کند؛ لباس هایش پاک نیست تا با آن نماز بخواند؛ از جنابت غسل نمی کند، وضو نمی گیرد، نماز نمی خواند و روزه نمی گیرد و حتی توان روزه گرفتن را ندارد.

زیرا اعتیاد به برخی مواد مخدر آن قدر شدید است که فرد مجبور می شود که در هر ساعت یک بار مواد مصرف کند و اگر مصرف نکند، بیمار می شود و دچار درد شدید می گردد.

انسان معتاد همواره با دیگر معتادان درگیر می شود و برای به دست آوردن مواد مخدر ناچار رو به دزدی می آورد؛ و دزدی گناهی بزرگ است که دین انسان را تضعیف می کند.

انسان معتاد حقوق اهل و عیال خود را ادا نمی کند؛ نفقه فرزندان را که بر عهده اوست نمی پردازد؛ به سبب اعتیاد، فرزندان خود را به درستی تربیت نمی کند و در نتیجه، فرزندان نیز منحرف می شوند و در معرض ظلم مردم قرار می گیرند.

به سبب این وضعیت ها، دین و ایمان فرد معتاد بسیار ضعیف می شود و او قرضدار حقوق دیگران می گردد.

بر اساس آمارهای جهانی و بین المللی، در بسیاری از موارد، افراد معتاد به مواد مخدر در قتل انسان های بی گناه دخیل دانسته شده اند.

همچنین استعمال مواد مخدر عقل انسان را فاسد و نابود می سازد؛ از این رو، پرهیز از آنها لازم است؛ زیرا در شریعت اسلامی، حفظ عقل یکی از پنج مقصد اساسی شریعت می باشد.

الله متعال برای حفظ عقل انسان، شراب را حرام کرده است؛ زیرا شراب عقل را زایل و فاسد می کند. مواد مخدر نیز همانند شراب، عقل را از کار می اندازد و نظام فکری انسان را نابود می سازد؛ بنابراین، دوری از مواد مخدر واجب است.

همچنان در حدیث شریف از مسکرات و مفتترات نهی شده است: عن أم سلمة، قالت: «نهی رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عن كُلِّ مُسْكِرٍ وَمُفْتَرٍّ». سنن أبي داود (۵۲۹/۵)

ترجمه: حضرت ام سلمه رضی الله عنها روایت می کند که رسول الله صلی الله علیه وسلم از هر چیز نشه آور و هر چیز سست کننده نهی فرموده اند.

ابن البيطار می گوید که زشتی‌ها و مفاسد مواد مخدر بی شمار است و برخی از علماء، مفاسد دینی و دنیوی مواد مخدر را یک‌صد و بیست مورد برشمرده‌اند که همگی در افیون وجود دارد. الفقه الإسلامي وأدلته (۴۴۶/۷)

وقال الحسن البصري رحمه الله: (لو كان العقل يشتري لتغالى الناس في ثمنه، فالعجب ممن يشتري بماله ما يفسده)

ترجمه: اگر عقل خریدنی بود، مردم در قیمت آن با یکدیگر رقابت می کردند؛ پس جای شگفتی است از کسی که با مال خود چیزی می‌خرد که عقلش را فاسد می‌کند.

بزرگ‌ترین زیان مواد مخدر و نشه‌آور این است که عقل و مزاج انسان را فاسد می‌سازد؛ و هنگامی که عقل و مزاج انسان فاسد شد، دیگر انسان هیچ ارزشی ندارد.

فرد معتاد وقتی مواد مخدر را مصرف می‌کند، مرتکب انواع گناهان و خطاها می‌شود، به گونه‌ای که مردم از او نفرت پیدا می‌کنند؛ و زمانی هم که به هوش می‌آید، هیچ پشیمانی از اعمال خود نشان نمی‌دهد.

علامه ابن عابدین رحمه الله درباره ضعف دین افراد معتاد می‌نویسد: (ويحرم أكل البنج والحشيشة) هي ورق القتب (والأفيون) لأنه مفسد للعقل ويصد عن ذكر الله وعن الصلاة (لكن دون حرمة الخمر، فإن أكل شيئاً من ذلك لا حد عليه وإن سكر) منه (بل يعزر بما دون الحد). رد المحتار (۲۲۰ / ۲۷)

ترجمه: خوردن بنگ و چرس و افیون حرام است؛ زیرا این‌ها عقل را فاسد می‌کنند و انسان را از ذکر الله و نماز بازمی‌دارند.

اما حرمت آن‌ها کمتر از حرمت شراب است؛ پس اگر کسی از این‌ها مصرف کند، حتی اگر مست شود، حد شرعی بر او جاری نمی‌شود، بلکه تعزیر می‌گردد؛ تعزیری کمتر از حد.

حتی برخی از مجتهدان و علمای حنفی، طلاق شخصی را که مواد مخدر مصرف کرده و عقلش دچار اختلال شده و همسر خود را طلاق داده است، واقع شده می‌دانند.

(وفي البرزازیة المختار في زماننا لزوم الحد لأن الفساق يجتمعون عليه وكذا المختار وقوع الطلاق لأن الحد يُختال لدرته والطلاق يُختاط فيه). البحر الرائق (۲۶۶ / ۳)

ترجمه: در فتاوی بزازیة آمده است که نظر مختار در زمان ما، وجوب حد بر مصرف‌کننده مواد مخدر است؛ زیرا فاسقان بر این کار گرد می‌آیند.

و همچنین قول مختار آن است که طلاق فرد معتاد واقع می‌شود؛ زیرا در حد، راه‌هایی برای دفع آن به کار می‌رود، اما در طلاق احتیاط می‌شود و آن را نافذ می‌دانند.

علامه شامی رحمه الله در این باره می‌فرماید: (والحق التفصيل، وهو إن كان للتداوي لم يقع لعدم المعصية، وإن للهو وإدخال الأفة قصداً فينبغي أن لا يتردد في الوقوع. وفي تصحيح القدوري عن الجواهر: وفي هذا الزمان إذا سكر من البنج والأفيون يقع زجراً، وعليه الفتوى) حاشية رد المحتار (۲۶۴ / ۳)

ترجمه: سخن حق در این مسئله آن است که باید تفصیل داده شود؛ اگر استعمال مواد نشه‌آور به قصد درمان باشد، طلاق واقع نمی‌شود؛ زیرا معصیتی در آن وجود ندارد. اما اگر برای مستی، لهو و لعب و به قصد وارد کردن آفت به عقل استعمال شده باشد، در وقوع طلاق چنین شخصی نباید تردید کرد.

و در «تصحیح القدوری» به نقل از «الجواهر» آمده است که در زمان ما، اگر کسی بر اثر بنگ یا افیون بیهوش شود (و در این حالت همسرش را طلاق دهد)، طلاق او به‌عنوان تعزیر و بازدارندگی واقع می‌شود و فتوا نیز بر همین قول است.

زیان‌های فردی و شخصی مواد مخدر:

زیان‌های استعمال مواد مخدر تنها به خود مصرف‌کننده محدود نمی‌شود؛ بلکه خانواده، فرزندان و کل جامعه را نیز دچار ضرر و تباهی می‌سازد.

مصرف مواد مخدر، سلامت جسم، اعصاب، عقل، فکر و دستگاه گوارش فرد را به‌طور کامل تخریب می‌کند؛ کرامت انسانی او را از بین می‌برد؛ او را مایه تمسخر مردم می‌سازد و در معرض انواع بیماری‌ها قرار می‌دهد.

زیان مواد مخدر فقط به آسیب جسمی و عقلی ختم نمی‌شود، بلکه مال انسان نیز تباه می‌گردد و دارایی او در راهی مصرف می‌شود که جز ضرر و خسارت هیچ فایده‌ای ندارد.

در حدیث شریف، از ضایع کردن مال نهی شده است. پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم می‌فرماید: (إِنَّ اللَّهَ كَرِهَ لَكُمْ ثَلَاثًا قِيلَ وَقَالَ وَإِضَاعَةَ الْمَالِ وَكَثْرَةَ السُّؤَالِ) صحیح البخاری (۵۲۹/۳) ترجمه: همانا الله متعال سه چیز را برای شما ناپسند می‌داند: گفت‌وگوی بیهوده و بی‌فایده، ضایع کردن مال، و پرسش‌های بی‌جا و فراوان.

بسیاری از مصرف‌کنندگان مواد مخدر به مرگی بسیار بد و خفت‌بار می‌میرند؛ گاه کسی خبر ندارد که بر اثر تصادف جان داده‌اند، یا در نهرها، بیابان‌ها و مکان‌های پنهان مرده‌اند و خانواده‌شان از حال آنان بی‌خبر مانده است.

زیان‌های عقلی و جسمی مواد مخدر:

مصرف مواد مخدر و نشه‌آور آسیب‌های فراوانی به بدن وارد می‌کند که برخی از مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از:

۱- زیان‌های عقلی و عصبی:

مواد مخدر تأثیر بسیار مخربی بر مغز دارد. استعمال هروئین، کوکائین و شیشه، فعالیت الکتریکی مغز را مختل می‌سازد و در کارکرد حواس، تفکر و تعادل روانی اختلال جدی ایجاد می‌کند.

همچنین چرس و افیون بر مرکز دستگاه عصبی تأثیر منفی گذاشته و تعادل عصبی را بر هم می‌زند که در نتیجه، تشویش‌ها و اضطرابات شدید روانی پدید می‌آید. بر اثر مصرف افیون و چرس، افسردگی، اضطراب و حتی جنون نیز در انسان ایجاد می‌شود.

۲- زیان‌های دستگاه گوارش، قلب و رگ‌ها:

مصرف مواد مخدر موجب بیماری‌های دستگاه گوارش، قلب و رگ‌های خونی می‌شود؛ مانند سوزش معده، استفراغ، یبوست، بی‌اشتهایی، و سرطان معده و مری. همچنین بیماری‌های قلبی مانند افزایش ضربان قلب و فشار خون بالا ایجاد می‌کند که به ضعف قلب می‌انجامد و گاه سبب التهاب پرده قلب و سفتی رگ‌های شریانی می‌گردد.

۳- زیان‌های دستگاه تنفسی، کبد و کلیه‌ها:

مواد مخدر موجب بیماری‌های دستگاه تنفسی، کبد و کلیه می‌شوند. استعمال چرس و تنباکو باعث سرفه مزمن، تنگی نفس، انسداد ریه‌ها و بیماری‌های مزمن ریوی می‌گردد که در نهایت به سرطان ریه منجر می‌شود.

همچنین مصرف مواد مخدر بیماری‌های کبد، کلیه و مثانه را پدید می‌آورد و در برخی موارد باعث سرطان این اندام‌ها می‌شود.

زیان‌ها و تباهی‌های اجتماعی مواد مخدر:

۱- مواد مخدر زیان‌های اجتماعی بسیار گسترده و خطرناکی دارد و منشأ انواع جرایم می‌باشد؛ مانند پامال شدن آبروها و ارتکاب فحشاء و غیره...

مواد مخدر ابزار بزرگ جرم و فساد اخلاقی‌اند؛ خانه‌های بی‌شماری را ویران کرده، اموال فراوانی را نابود ساخته و پیوندهای خویشاوندی را از هم گسسته‌اند.

مواد مخدر پایه گناهان کبیره و ریشه تمام اعمال خبیثانه و سرچشمه همه بلاها و شرورها می‌باشد.

۲- مواد مخدر زیان‌های فراوان فردی، خانوادگی و اجتماعی دارد. بیماری‌های هراس‌انگیز معتادان جامعه را با تهدیدهای بزرگ روبه‌رو می‌سازد؛ زیرا فرد معتاد عضوی از جامعه است و فساد او بر کل جامعه اثر می‌گذارد.

با افزایش معتادان، شمار بیماران افزایش می‌یابد و جامعه از درمان آنان عاجز می‌شود و در نهایت توان دفاع و تأمین نیازهای خود را از دست می‌دهد.

در هر جامعه‌ای که مواد مخدر در آن فراوان باشد، هرگز جامعه‌ای سالم و آباد نخواهد بود؛ بلکه چنین جامعه‌ای حتماً از بنیاد فرو می‌پاشد.

۳- افراد معتاد به راحتی مرتکب هر نوع جرمی می‌شوند؛ برای به دست آوردن مواد مخدر به قتل، سرقت، غارت و چپاول دست می‌زنند.

در نتیجه، ترس، ناامنی، اضطراب و بی‌قراری در جامعه گسترش می‌یابد و مردم در هراس دائمی از معتادان زندگی می‌کنند و آرامش و آسایش از جامعه رخت برمی‌بندد.

۴- مصرف مواد مخدر همه عرصه‌های زندگی را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ خانواده، آموزش و اخلاق همگی آسیب می‌بینند.

معتادان تفاوتی نمی‌بینند که خود و خانواده‌شان شب را در بیابان یا زیر آسمان باز بگذرانند. برایشان غذای سالم اهمیتی ندارد؛ تنها دغدغه‌شان دستیابی به مواد مخدری است که ذهنشان را پر از توهم کند.

آنان توجهی ندارند که همسر- و فرزندان‌شان غذا دارند یا نه. بسیار دیده می‌شود که زنان معتادان غذایی برای خوردن ندارند و زندگی‌شان را با رنج و مشقت می‌گذرانند.

فرزندان آنان برای تأمین نیازهای خود به دزدی یا گدایی روی می‌آورند و در نهایت خود نیز گرفتار اعتیاد می‌شوند؛ و این همه، جامعه را ویران و بدنام می‌سازد.

۵- فرزندان معتادان غالباً ناتوان، ضعیف‌الجسم و بدشکل به دنیا می‌آیند و قدرت مقابله با بیماری‌ها را ندارند؛ و در بیمارستان‌ها، بیشتر کودکانی بستری هستند که پدران و مادرانشان معتاد بوده‌اند.

۶- در خانواده‌های معتادان، نظام خانوادگی یا وجود ندارد یا بسیار سست و متلاشی است. همکاری میان اعضای خانواده از بین می‌رود و آمار طلاق در چنین خانواده‌هایی به شدت افزایش می‌یابد.

۷- جامعه‌ای که در آن مواد مخدر فراوان و رایج باشد، از منهج الهی بسیار دور می‌شود و به راحتی طعمه توطئه‌های دشمنان قرار می‌گیرد.

دشمنان با سوءاستفاده از معتادان، جامعه را به سوی هلاکت و نابودی سوق می‌دهند و انواع جرایم در آن گسترش می‌یابد.

۸- برخی از معتادان برای به دست آوردن مواد مخدر، حتی حاضر می‌شوند فرزند خود — دختر یا پسر — را بفروشند و در چنین خانواده‌هایی فحشا و زنا نیز رخ می‌دهد.

اللهم ربنا احفظ مجتمعاتنا واحم اولادنا من المفسد والشور

أقول قولي هذا، وأستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين